

De heer A. van Duijvendijk
Kattenbosch 44
5243 SG Rosmalen

Datum 10 april 2015
Kenmerk BE/2015/47/r
Uw kenmerk Email d.d. 23 maart 2015
Auteur(s) C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 06-44179899
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

RegioBank 85.01.07.326
BTW NL1182.37.020.B01
KvK 55488609

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Bruggen ong. te Rosmalen

De heer A. van Duijvendijk is eigenaar van een bouwperceel wat gelegen is tussen Bruggen 33a en 33b te Rosmalen. Het perceel heeft geen specifieke functie, het is ingezaaid met gazongras en wordt frequent gemaaid. De heer Van Duijvendijk is voornemens een woning te realiseren op de locatie.

De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. De heer Van Duijvendijk is wettelijk verplicht onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels deze ecologische quickscan wordt de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied voor deze soorten in kaart gebracht.

De gemeente 's Hertogenbosch heeft de heer Van Duijvendijk geattendeerd op de onderzoekspllicht. De heer Van Duijvendijk heeft Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Flora- en faunawet en/of vigerend beleid (o.a. bescherming van gebieden)?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Bruggen ong. (tussen 33a en 33b) te Rosmalen. Op de locatie is behoudens gazongras, lage kruidachtige beplanting en een valse christusdoorn (boom), geen beplanting aanwezig. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan

De planlocatie is gelegen tussen twee woningen (Bruggen 33a en 33b) en twee wegen Bruggen (noordwest) en Bruggensestraat (zuidoost). De Bruggen is enkele meters hoger gelegen op een dijklichaam. De weg is de belangrijkste verbindingroute met de dorpen Kruisstraat en Nuland. Aangrenzend aan de Bruggensestraat begint het fysieke buitengebied van Rosmalen. Langs de Bruggen staan hoofdzakelijk royale particuliere vrijstaande woningen. De historische kern van Rosmalen ligt aangrenzend ten zuidoosten. Aan de noordzijde grenst, gelegen achter de particuliere woningen, een nieuwbouwwijk.

Figuur 1 Het rode kader weergeeft de ligging van de planlocatie aan Bruggen ong. te Rosmalen (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- realisatie woning; diverse timmer-, beton-, metsel-, elektra-, loodgieters- en stucwerkzaamheden alsmede allerhande kleine bouwwerkzaamheden

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 1 april 2015.

De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 8/8 bewolkt, 7° Celsius en windkracht 2-3 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). Het perceel is ingezaaid met gazongras. In de afgelopen jaren hebben enkele algemene kruidachtige soorten van intensieve weides zich weten te vestigen. Enkele voorbeelden hiervan zijn: rode klaver, paardenbloem en madeliefje. Langs de erfgrenzen met de aangrenzende percelen is een beukenhaag aangeplant en een klimopafscheiding geplaatst. In de zuid hoek van het perceel staat een valse christusdoorn. Het perceel wordt frequent gemaaid waardoor de aanwezige vegetatie slechts enkele centimeters hoog is. Gelet op de habitatpreferentie en landelijke verspreiding van beschermde soorten alsmede de aangetroffen soorten heeft de locatie aannemelijk geen functie voor deze soorten. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen dan ook worden uitgesloten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren. De locatie is ongeschikt voor grote in het wild levende zoogdieren. Op de locatie is geen relevante vegetatie aanwezig voor zoogdieren. De directe omgeving van het perceel is ten behoeve van de functies wonen, agrarisch en verkeer intensief in gebruik. Zoogdieren prevaleren locaties waar voedselaanbod en rust gewaarborgd zijn. Gelet op de fysieke omstandigheden lijkt het perceel alleen voor mol enigszins relevant te zijn. Daarnaast kunnen soorten als egel, haas, vos, muis- en marterachtigen incidenteel voorkomen. Alle soorten die mogelijk voor kunnen komen op de locatie zijn licht beschermd (Ff-wet, tab. 1). Deze soorten zijn in staat om zich naar andere locatie te begeven en daar te vestigen. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat er in de directe omgeving voldoende geschikt leefgebied aanwezig is. Negatieve effecten op beschermde zoogdieren kunnen worden uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). Op de locatie is geen bebouwing, oude en/of laanvormende bomen aanwezig. Voor alle voorgenomen ingrepen geldt dat significant negatieve effecten ten aanzien van vleermuizen uitgesloten kunnen worden.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de omgeving (uurhokniveau 5x5 km) is het voorkomen bekend van: kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad, bruine kikker en bastaardkikker (Creemers & Van Delft, 2009).

De omstandigheden op de planlocatie zijn voor amfibieën ongunstig: oppervlaktewater, structuurrijke vegetatie en macro-reliëf ontbreken. De aangrenzende terreindelen (2 wegen, en 2 particuliere tuinen) bieden tevens geen geschikt leefgebied voor amfibieën en reptielen. Voor rugstreeppad geldt dat de huidige situatie van de beoogde ontwikkellocatie en het terrein zeer matig tot ongeschikt voor de soort. Gedurende de sloop- en bouwwerkzaamheden kan echter het door de rugstreeppad geprefereerde habitat ontstaan. Om negatieve effecten op de soort te voorkomen wordt geadviseerd maatregelen te treffen die voorkomen dat de soort het plangebied kan gebruiken als voortplantingslocatie. Behoudens rugstreeppad geldt dat soorten die mogelijk incidenteel voorkomen, licht beschermde soorten betreffen waarvoor vrijstelling geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen.

Ten aanzien van de rugstreeppad en in het kader van de algemene Zorgplicht wordt geadviseerd de werkzaamheden buiten de voortplantingsperiode uit te voeren (maart-augustus). Voorts dient te worden voorkomen dat tijdens de bouw en sloop langdurig plassen als gevolg van regenval blijven staan (egaliseren) en hopen puin en/of ander materiaal (direct afvoeren). Indien het om praktische redenen niet mogelijk is om bovenstaande maatregelen toe te passen wordt geadviseerd het terrein gedurende de werkzaamheden uit te rasteren met een amfibieënscherm.

Mits deze maatregelen worden toegepast kunnen negatieve effecten op zwaarder en strikt beschermde amfibieën en reptielen worden uitgesloten.

Vissen

Er zijn geen ingrepen voorzien met betrekking tot de watergang. Effecten op vissen kunnen worden uitgesloten.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. In maart zijn veel insectensoorten (nog) niet actief. Op de locatie zijn geen typische elementen aangetroffen die duiden op de mogelijke aanwezigheid van kwetsbare en zeldzame soorten. Tevens groeien er nauwelijks bloeiende planten en heesters wat de locatie matig geschikt maakt voor dagvlinders en bijen. Effecten op libellen zijn uitgesloten omdat geen ingrepen zijn voorzien aan de watergang. Voor overige insecten geldt dat op basis van landelijke verspreiding, habitatpreferentie en het ontbreken van specifieke kenmerken (bijv. vennetjes, dood hout, oude bossen) het voorkomen van beschermde ongewervelden en effecten hierop uitgesloten kunnen worden.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn op de planlocatie geen vogels waargenomen. Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4 en categorie 5) zijn zowel in valse christusdoorn als de aangrenzende bebouwing/tuinen niet aangetroffen.

Het perceel, de beukenhaag en klimopafscheiding zijn ongeschikt als broedlocatie. Het perceel kan door vogels gebruikt worden als rust-, verblijf-, of foerageerlocatie. Gelet op de kleinschaligheid en hoge mate van verstoring is een essentiële functie voor elke vogelsoort uitgesloten. Effecten op vogels zijn derhalve het gehele jaar uitgesloten.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Binnen een straal van 3 kilometer zijn diverse EHS structuren gelegen (figuur 2).

De voorgenomen ontwikkelingen betreffen de realisatie van een woning (kleinschalige ontwikkeling). De ruimtelijke ingrepen zijn dermate beperkt en op afstand van beschermde gebieden, dat een negatief effect door externe werking op doelsoorten en instandhoudingsdoelen in deze natuurgebieden uitgesloten is.

An aerial photograph of a rural area in Rosmalen, The Netherlands. A large orange circle is drawn around a central portion of the map. Within this circle, a green line highlights a specific path or boundary, starting from the top left, moving right, then down, and then following a winding path through fields and some buildings. The map shows various roads, including 'Woonweg', 'Huisweg', 'Kruisweg', 'Dijkweg', and 'Looflaan'. There are also labels for 'Rosmalen' and 'Dijkweg'. The landscape is a mix of green fields and some built-up areas.

Conclusies

- 5

(art. 75) aangevraagd te worden.

- De planlocatie is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Effecten als gevolg van externe werking zijn uitgesloten.

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- Ten aanzien van rugstreeppad geldt dat de soort gedurende de sloop en ontwikkeling de locatie kan bevolken (zie voor meer info bijlage 2). In de periode april t/m augustus/september dient te worden voorkomen dat er potentiële voortplantingswateren ontstaan door het terrein voortdurend te egaliseren en met name de delen waar niet gewerkt wordt. In het gehele jaar maar met name in de periode oktober t/m maart dient het ontstaan van potentiële verblijf- en overwinteringslocaties te worden vermeden. Hopen puin en ander sloopafval dient direct te worden afgevoerd. Een alternatief voor bovenstaande werkwijze is gehele uitrastering van de gehele werklocatie middels een amfibieënscherm. Welke werkwijze wordt toegepast is ter beoordeling aan de uitvoerend partij. Indien ondanks de zorgvuldige aanpak rugstreeppadden worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden gestaakt. Een ter zake deskundige geeft op welke wijze de werkzaamheden hervat kunnen worden.

Literatuur

- Anonymus, 2011. Soortenstandaard Rugstreeppad *Bufo calamita*. Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie.
- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (ravn)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Croonen Adviseurs, 2010. Quickscan flora en fauna Kruisstraat 28a, Rosmalsen. Gemeente 's-Hertogenbosch.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Websites

www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.waarneming.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'C.J. Blom', with a long horizontal flourish extending to the left.

ing. C.J. Blom

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

© BLOM ECOLOGIE

KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Bruggen ong. (tussen Bruggen 33a en 33b) te Rosmalen. De beoogde ingreep betreft de realisatie een woning.

Figuur 2 Het perceel wordt begrenst door twee woningen en twee wegen. Op de foto is de enige boom op het perceel, een valse christusdoorn, zichtbaar.

Figuur 3 De Bruggen is de belangrijkste route naar de dorpen Kruisstraat en Nuenen.

Figuur 4 Ten noordoosten van de planlocatie zijn enkele kleine weidepercelen gelegen. De percelen vormen een groene buffer voor de achtergelegen woonwijk.

Bijlage 2 Ecologie rugstreeppad

Herkenning

De rugstreeppad (*Bufo calamita*) is middelgrote pad met een lengte van circa 4,5-7 cm en korte poten. De rug heeft een grijsbruine kleur met groenige vlekken, de buik is lichtgrijs met grijszwarte vlekken. Over de gehele rug is karakteristieke lichtgele lengtestreep afgetekend. De ogen zijn geelgroen met een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwen door een paars/blauwe verkleuring van de keel. De rugstreeppad heeft een typische en harde roep die over een afstand van 1-3 kilometer hoorbaar is (Creemers & Van Delft, 2009).

De larven van rugstreeppad zijn maximaal 2,5 centimeter lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlak en soms een rugstreep (Diepenbeek & Creemers, 2006).

Gedrag

De rugstreeppad is een typische pioniersoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Klimatologische veranderingen vormen in sterke mate een trigger voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief. De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. Mannen komen hier doorgaans eerder aan dan vrouwen (Creemers & Van Delft, 2009). De voortplanting vindt plaats van april-september met een hoogtepunt van half april-mei.

Habitat en verblijfplaatsen

Het geprefereerde habitat van de rugstreeppad bestaat uit een dynamisch milieu met vergraafbaar zand of fijne grond en pionierskarakter. Veelal bestaan deze uit onbeschaduwde laagbegrunde terreinen met een macroreliëf.

De vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderscheiden in het voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. Het voortplantingshabitat is aquatisch de overige habitats terrestrisch. De functionele leefomgeving bestaat uit het terrein in en tussen deze habitats.

De voortplantingslocatie bestaat uit veelal temporele, ondiepe en vegetatieloze wateren. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer- en winterlocaties bevinden zich in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreeppad bestaande (muizen)holletjes, graaft zich in of kruipt onder materialen zoals: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor het winterhabitat is dat deze plaatsen vorstvrij moeten zijn.

Populatieomvang

Rugstreeppadden verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatie omvangen en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locatiespecifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een populatie minimaal uit 50-200 dieren bestaat en in verbinding staat met andere populaties (Anonymus, 2011).